

Uutisuutu

Toim. Ville Hänninen

Sarjakuvasyksy on tasokkaimpia vuosien. Erityisesti käännössarjakuvien tarjonta on virkistynyt selvästi 1990-luvun lopun katokaudesta.

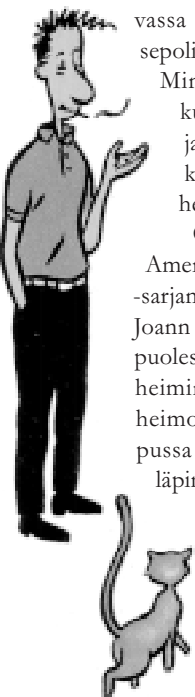
Suomeen tulee uusi sarjakuvalehti nimeltä Jysäys. Suurta yleisöä tavoittelevassa lehdessä julkaistaan kotimaisista tekijöistä muun muassa Petri Hiltusen ja Anssi Rauhalan sarjakuvia. Sarjakuvafestivaaleilla julkistettava lehti sisältää myös keskierooppalaista huippusarjakuvaa, mm. Dupuyta & Berberiania. Jysäys ilmestyy tämän vuoden puolella kahdesti, ensi vuonna kuukausittain.

Lisäksi syksyllä ilmestyy useita 1990-luvun merkkiteoksia. Elokuun alussa ilmestyneen Joe Saccon sarjakuvareportaasin Pa-

lestiin ohella syksyllä on luvassa Marjane Satrapin Persepolis ja Lewis Trondheimin Minä, Lewis Trondheim, kumpikin persoonallisia ja koskettavia omaelämäkerrallisen sarjakuvan helmiä.

Christophe Blainin Amerikkaan! (Isaac Le Pirate-sarjan ensimmäinen osa) sekä Joann Sfarin Pikku vampyyri puolestaan esittelevät Trondheimin ja Satrapin hengenheimolaisia, 1990-luvun lopussa tai 2000-luvun alussa läpimurtonsa tehneitä ranskalaisia laatutekijöitä (kts. tarkemmin Sarjainfo 1/2003). Lisäksi Dupyn & Berberianin Herra Jean sekä Trond-

©Dupuy&Berberian/Les Humanoïdes Associés

Herra Jeanin elämää saadaan taas seurata.

©Pentti Otsamo

Pentti Otsamon Life During Wartime.

heimin Jussi Jäniksen seikkailut saavat jatkoa, joten kerrankin kannattaa olla jättämättä kustantamojen sarjakuvapenseydestä.

Myös mangatarjonta kehittyi - tai ainakin kasvaa. Ranma 1/2:n ja Dragon Ballin lisäksi ovat luvassa Egmontilta Aoyama Goshon koominen salapoliisioöpöily Detective Conan ja Kosuke Fujishiman Oh! My Goddess! Tammen Dragon Ballia varten perustama Sangatsu Manga aikoo myös laajentaa repertuaariaan, mutta se ei ole vielä julkistanut suunnitelmiaan.

Kotimaisten sarjakuvien puolelta kiinnostavia uutuuksia ovat muun muassa Matti Hagelbergin odotettu mahtimiesmonumentti Kekkonen (Otava), Timppa Mäkelän tarinakokoelma Rooma sekä Kati Kovácsin Josef Vimmatun tarina. Nuorempien tekijöiden albumeista etukäteen kiinnostusta herättävät muun muassa Ville Pynnösen Unikurkialan tarinoita: Alinka sekä Tiitu Takalon Tyhmä tyttö. Lisäksi Laikun pitkään odotettu 3. ja 4. numerot ilmestyvät samanaikaisesti Helsingin sarjakuvafestivaaleilla.

Sarjakuva-aiheista tietokirjallisuuttakin ilmestyy yhden teoksen verran. Ville Hännisen toimittama Kotimaisia sarjakuvan tekijöitä (BTJ Kirjastopalvelu) esittelee 45 tällä hetkellä ajankohtaista sarjakuvan tekijää, paneutuen laajoilla artikkeleilla heidän tuotantoonsa.

Marko Turusen Pohja on julkaistu sak-

saksi. Basis-albumin julkaisija on arvovaltainen taidesarjakuvajulkaisu Strapazin, joka jakaa albumia lehden 20-vuotistilajalahjana. Myös Ville Rannan Sade ja Ville Tietäväisen Linnut ja Meret ovat herättäneet huomiota ulkomailla. Sade ilmestyy puolaksi piakkoin, Tietäväisen albumista puolestaan on käännössopimus Dupuis-kustantamon kanssa.

Suomalaisia on muutenkin käännetty kiitettävästi ulkomaisissa laatujulkaisuissa. Drawn & Quarterly Showcase Book Twossa on Jeffrey Brownin ja Erik De Graafin sarjakuvien ohella Pentti Otsamon tarina Life During Wartime, jota ei ole vielä nähty Suomessa. Juha Vuorman sarjakuvia on julkaistu Sequent Median kooltaan valtavassa mutta tasoltaan monenkirjavassa indieantologiassa nimeltä Prophecy Antology Vol 1, ja laatujulkaisuksi hiljalleen kehittyvän ruotsalaisen C'est Bon-omakustanteen uusimmassa numerossa (2/04) oli Tommi Musturin tarina. Portugalilaiselta, Lapin-antologiaa muistuttavalta Quadradolta puolestaan ilmestyi loppukeväästä Pohjoismaat-teemanumero, jossa on lähinnä suomalaisia tekijöitä. Mukana ovat Jenni Rope, Matti Hagelberg, Terhi Ekebon, Mikko Väyrynen, Mika Lietzen ja Tommi Musturi. Lisäksi mukana on pitkä artikkeli suomalaisesta sarjakuvasta.

Julia Vuoren japaniksi käännetty Sika-kirja on myynyt Japanissa mukavat kym-

menisen tuhatta kappaletta. Sian Japanin-laitos on kooltaan noin puolet suomalaisesta Sika-kokoelmasta (Otava, 1999), toinen osa ilmestyi äskettäin.

Jasso-kissa ja Sika-sarjan eläimet hallitsevat Kanneltalon galleriaa 20.9 asti. Julia Vuoren ja Jii Roikosen pirtsakat luontokappaleet kurkivat seiniltä ja kolmiulotteisina omissa aitauksissaan. Installaatiot Sian huoneesta ja Jasson sopista on toteutettu pikkutarkasti, hilpeitä yksityiskohtia voi bongailla lähes loputtomasti. Mäyrä ja Tapiiri Suru ovat pistäneet sokeripatsaan veistoskilpailun pystyyn.

Moninkertaistunut Jasso häntineen rokkaa, pelaa ja bodaa yksiossaan. Mukana on paljon täysin uniikkia tavaraa, kuten PEZ-Jasso, sekä originaaleja tuoreista teoksista Sika ja värit sekä Sika ja tunteet (Otava). Jasso nurkissa -kirjan (Tammii) sivuja ei ole varsinaisesti esillä, mutta muuten Jasson toimintapainotteinen kirjasto esittyy. Julia Vuoren hahmoissa on jotakin muumi-

Vuori ja sika Kanneltalon näyttelyn avajaisissa.

maista. Samaa hellyyttävyyttä ja ajattomuutta vailla siirappia. Sika ja Jasso -näyttely on riemukas ja rakastettava katselukokemus.

Joensuun sarjakuvaseuralta on ilmestynyt alppari nimeltä Älppäri. Rockin syvimpään olemukseen pureutuvaan antologiaan on koottu yhdistyksen järjestämän rock-aiheisten sarjakuvien kilpailun par-

haista töistä. Albumissa on muun muassa Ville Pirisen, Pauli Kallion, Timo Ronkaisen ja Jokke Saharisen sarjakuvia.

Tintin 75-vuotisjuhlan ja Tintti kuun kamaralla -albumin 50 vuoden kunniaksi suomalainen United Coin Collectors of Europe-yhtiö ja Tintin oikeudet omistava belgialainen Moulinsart-yhtiö julkaisivat kesällä 10 000 kappaleen juhlarahasarjan. Sarjassa on kaikkien euromaiden yhden ja kahden sentin kolikot.

Prinssi Rohkean piirtäjä John Cullen Murphy kuoli heinäkuussa. (ks. Keräilijän tunnustuksia -palsta.)

Vuonna 1919 syntynyt Murphy jatkoi Prinssi Rohkean tekemistä 1970-luvulla sen jälkeen, kun perinteisen tyylin mestari Hal Foster (1892—1982) alkoi väsyä sarjan tekemiseen. Ensin Murphy piirsi sarjaa Fosterin luonnoksista, kunnes vuonna 1980 hän alkoi piirtää sitä yksinään. Käsikirjoituksista Murphy oli laatinut useimmat jo 1970-luvun puolivälistä lähti-

Anneli Furmark (s. 1962) voitti vuoden 2004 Kemin Pohjoismaisen sarjakuvakilpailun. Ujonoloinen Furmark varttui Ruotsin Luulajassa ja koulutettiin kuvataiteilijaksi. Nykyisin Uumajassa asuvalta Furmarkilta on ilmestynyt kaksi Optimalin kustantamaa sarjakuva-albumia, jotka sisältävät lähes kaikki hänen sarjansa. Kemin voitto tuli pienen taidegallerian epätavallisesta vieraasta kertovalla novellitarinalla "Bränna sina skepp".

- Luin paljon sarjakuvia jo lapsena. Isä osti kaikki Tintit sitä mukaa kun ne ilmestyivät. Lisäksi meillä oli Muumisarjoja ja paljon muita vanhojen sarjojen kokooma-albumia, kuten Knallhattenia (L'Abner), Kalle Kehveliä sekä tietysti Asterixeja ja Lucky Lukeja. Pidän erityisesti Tove Janssonin piirrosjäljestä, se on vaikuttanut paljon minun sarjoihini. Ensimmäinen julkaistu sarjakuvani on nimeltään Röd stjärna över örnaset. Se ilmestyi Galago-lehdessä vuonna 1990, Furmark muistelee.

- Haluan mieluiten tehdä helppolukuisia sarjoja, jotka eivät silti välttämättä avaudu helposti. Jätän yhden tason selittämättömäksi, salaisuudeksi. Kerron mielelläni hyvin nuorista ihmisistä, sillä en ole vielä itsekään päästänyt täysin irti lapsuudestani.

Kemissä voittaneen tarinan taustalla on Furmarkin ja hänen kollegojensa vetämä työpaja sekä taidegalleria Uumajassa.

- Eräänä päivänä sisään astui nais-henkilö, joka oli hyvin aggressiivinen sekä meitä että näytteillä olleita töitämme kohtaan. Ymmärsin hänen näkökantansa, kuinka vihaiseksi voi tulla "kauno"taidetta sekä sen parissa työskenteleviä "oikeita" taiteilijoita kohtaan. Olen monesti tuntenut samoin, mutta luonnollisesti pitänyt vihan sisälläni, etten polttaisi siltojeni taide maailmassa. Oli hankalaa olla se toinen, katsoa toiselta puolelta.

Furmark on toiminut myös sarjakuvanteon opettajana. Helsingin sarjakuvafestivaaleilla hän toimii työpajan vetäjänä.

- Minusta sarjakuvissa tarina on tärkein, oleellisin ja löytää aihe joka on tekijän sydäntä lähinnä. Sarjakuvilla voi kertoa mitä tahansa, niiden ei tarvitse olla vain

huumorijuttuja. Toki pilkahdus huumoria ei ole pahasta muuten vakavan tarinan lomassa. Maalaamisen ja sarjakuvien teon ohella haluaisin ohjata teatteria. Myös keraamikon ja posliinimaalarin ammatit kiehtovat, pohtii Furmark

Vesa Kataisto

©Anneli Furmark

Hideshi Hinon kauhukuvia.

en. Murphyn omista sarjakuvista tunnetuin on King Features Syndicaten levittämä Big Ben Bolt (1950—77), suomeksi ainakin Semicin sarjakirjoissa julkaistu nyrkkeily-sarjakuva.

Kate Worley on kuollut syöpään 46-vuotiaana. Parhaiten hänet tunnetaan sarjakuvan Omaha, kissatanssija käsikirjoittajana. Saippuaopperaa, eläinsarjakuvaa ja erotiikkaa erikoisesti yhdistelevää Omahaa on suomennettu neljä albumia.

Myös ranskalainen **Francois Craenhels on kuollut**, 2. elokuuta. Craenhels (s. 1926) tunnetaan parhaiten realistisesta historiallisesta sarjakuvasta Ritari Ardentista sekä lasten seikkailusarjakuvasta Neljästä ässästä, joita on kumpaakin suomennettu useita albumeita 1970-luvulla.

Mangaa julkaistaan nykyisin enemmän kuin kukaan jaksaa lukea. Laajasta tarjonnasta löytyy kuitenkin kiintoisia poikkeuksia. Viime vuosina on julkaistu kiitettävän paljon mangan mestarin Osamu Tezukan tuotannon parhaimmistoa (mm. Buddha, Astro Boy). Nyt on alettu kääntää urakalla kauhumangan mestarin Hideshi Hinon sarjakuvia. Tähän mennessä ilmestyneisiin kuuteen albumiin kannattaa tutustua, japanilaisten kauhuelokuvien tavoin kyse on ”jostain aivan muusta”. Erittäin pelottavia ja graafisesti kiehtovia teoksia, kuudesta albumista etenkin The Red Snake ja Bug Boy ovat tutustumisen arvoisia. Aavistuksen aikuisemmän sarjakuvan ystävien kannattaa tutustua myös Kazuo Koiken ja Goseki Kojiman Samurai Executioneriin. Legendaarisen Lone Wolf & Cub -sarjakuvan tekijöiden vähemmän tunnettu sar-

jakuva on ainakin ensimmäisen osan perusteella lähes klassikon veroinen. Kuka kääntäisi näitä suomeksi, hengettömän ja kaavamaisen kioskikuran sijaan?

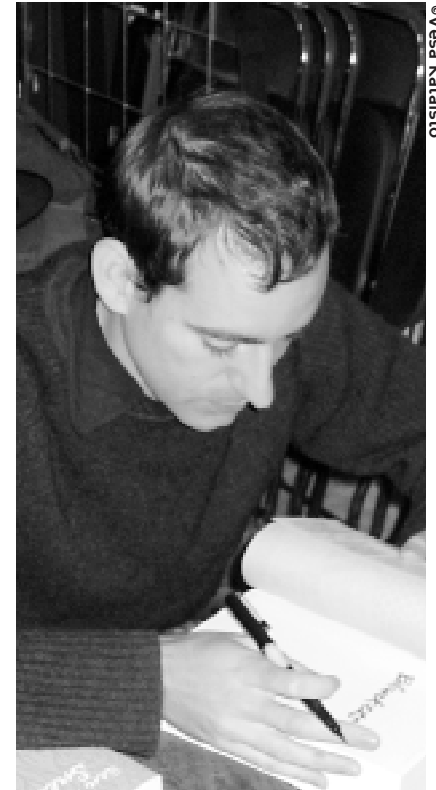
Daniel Clowes on tätä nykyä niin kiireinen elokuvaprojektiansa kanssa, että jokainen uusi Eightball-lehden numero on ta-

Eightball #23.

paus. Lehden 23. numero on 42-sivuinen, siis miltei albumin mittainen tarina miehestä, jolla on supervoimia. Kuulostaa kliseiseltä, mutta juuri sitä se ei ole: Death Ray -tarina luotaa Clowesille ominaiseen tapaan ihmismielen neurooseja ja fiksaatioita.

Craig Thompson on tämän vuoden amerikkalainen palkintoimuri. Kesäkuussa jaettiin Harveyt vuodelle 2004, ja Thompson ja hänen albuminsa Blankets keräsi kolme palkintoa. Parhaan käsikirjoittajan Harveyyn sai Chester Brown (Louis Riel), parhaaksi piirtäjäksi nimettiin Thompson. Parhaana albumina palkittiin Thompsonin Blankets ja parhaana uutena sarjana Kyle Bakerin versio Jack Colen klassisesta Plastic Man -hupailusta.

©Vesa Kataisto

Craig Thompson signeerasi kätensä väsyksiin Euroopan-kiertueellaan.

Art Spiegelmanin World Trade Centerin iskuista syntyneestä In the Shadow of No Towers -sarjakuvasta ilmestyy koelma-albumi. Pantheon Booksin kirja, tulee arvatenkin olemaan kooltaan valtavimpia koskaan julkaistuja sarjakuvialbumeja, koska sarja ilmestyi alun perin sivun kokoisena useissa USA:n ja Euroopan sanomalehdissä.

Sarjakuvaelokuvat eivät ole enää mikään uutinen, ei edes joulukuussa Ranskassa ensi-iltansa saava eurotuotantoinen Les Daltons / La vraie vie des Dalton ("Daltonien todellinen elämä"). Siinä Lucky Luke esittää Vapautunut Mies -filmatisoinnista muistettava saksalainen Til Schweiger. Sen sijaan kiintoisana pidän sitä, että tunnustuksellisuudessaan (lähes) Robert Crumbinkin kalpeaksi saavan Joe Mattin sarjakuvista tehdään parhaillaan tv-sarjaa. Poor Bastard perustuu Mattin Peep Show -lehteen.

Underground-sarjakuvan historiasta on kirjoitettu lukuisia teoksia, esimerkiksi Patrick Rosenkrantzin viimevuotinen *Rebel Visions* on perinpohjainen johdatus aiheeseen. Dez Skinnin *Comix — The Underground Revolution* (Thunder's Mouth Press) on pintapuolisempi alan perusteos, jonka hankintaa kannattaa silti harkita. Kirja näet kuvaa USA:n kuvioiden ohella harvemmin käsitellyä Ison-Britannian underground-sarjakuvan historiaa.

RUPERT FINDS GIPSY GRANNY

↑ "It looks just like a ball to me."
"Open it and see."

Dargaud-Lombard -kustantajan omistaja Media Participations on laajentanut sarjakuvabisneksiään ostanalla belgialaisen Dupuis'n. Esimerkiksi Lucky Lukesta, Niilo Pielisestä ja Spirou-lehdestä legendaarisiksi tulleen kustantamon arvioitu liikevaihto vuonna 2004 on 300 miljoonaa euroa. Dupuis'n on vakuuteltu säilyvän itsenäisenä yksikkönä myös omistajanmuutosten jälkeen.

Pif Gadgets -lehti on perustettu uudelleen. Conk Editions alkoi julkaista heinäkuun alussa legendaarista lastenlehteä, jolla oli 1960- ja 1970-luvuilla jopa puolen miljoonan levikki ja lehden parhaiten myyvät numerot ovat ylittäneet miljoonan kappaleen rajan. Nostalgiaavetoiselle uus-Pifille ei samanlaista menestystä ole odotettavissa, vaikka 1960-luvulla syntyneet ranskalaiset varmasti innostuvatkin muistelemaan lapsuuttaan Urho Tulitukan (Rahan) ja kumpunien seurassa.

Muista myös nämä:
Karelikummaa (10 €)
Sariola (8 €)
Divarin Irtelmi (6 €)
Kaikki neljä julkaisua pakettihintaan 30 €

ÄLPPÄRI

-suomirokkaa kuvasarjona -
Joensuun sarjakuvaseuran julkaisu

"Joensuun sarjakuvaseuran Kareliaani -trilogian päätös Rokkaa kuin pieni porsas"

Saatavissa hyvin varustetuista kirjakaupoista sekä suoraan julkaisijalta. Hinta 13 (sisältää postikulut).
300 ensimmäisessä kappaleessa bonuksena cd-rom Poltetut sivut.

Joensuun sarjakuvaseura
c/o Jokke Saharinen
Kirkkokatu 35b D 17
80100 Joensuu
jokke.saharinen@ncp.fi

"Rokkia, rauhaa ja rakkautta":

☆☆☆
- Pohjan kruunu -

8 e

Anne Mäihönen
annemaihonen@yahoo.com

